

JAARVERSLAG 2024

STAD &
NATUUR
ALMERE

INHOUD

Voorwoord	5
Inleiding	7
Recreatie	8
Educatie	14
Participatie	28
Locaties	32
Projecten	38
Communicatie	44
Organisatie	48
Financiën	52
Bijlage 1	60
Bijlage 2	61
Colofon	63

VOORWOORD

Op het moment dat ik dit schrijf en u dit leest baren zowel de geopolitieke ontwikkelingen als de klimaatontwikkelingen grote zorgen. Het eerste brengt menigeen ertoe (toch maar) een noodpakket aan te schaffen. Maar vooral brengen deze ontwikkelingen het besef dat welvaart en duurzaamheid niet vanzelfsprekend zijn.

Het maakt dat we ons meer en meer afvragen waar we wel invloed op hebben om ons daar dan ook meer op te richten. Dat we ons het belang van de gemeenschap waar we deel van uitmaken realiseren. De stad en de buurt waarin we wonen en de sociale cohesie daarbinnen. Leren wat duurzaamheid is en vergt.

Op die schaal van stad en buurt organiseerde Stad & Natuur in Almere in 2024 weer tal van activiteiten over onder meer het belang en de schoonheid van de natuur om ons heen, over het voedsel dat die natuur voortbrengt, een gezonde leefstijl, herkomst en hergebruik van materialen.

We doen dat met een compact team van kundige medewerkers die zich gesteund weten door een grote groep vrijwilligers; in een grote diversiteit aan lessen, programma's, themaweken, excursies en manifestaties. Deels in samenwerking met een keur van andere organisaties in onze stad.

Tot de hoogtepunten van 2024 behoorden de feestelijke opening van het vernieuwde Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders, de start met de schooltuinen en realisatie van een nieuwe locatie nabij Poort op het Almeerderstrand. Daarnaast presenteerden we een heldere educatievisie (en bereikten weer meer leerlingen dan voorgaande jaren!), investeerden we in onze vrijwilligers en professionaliseerde de organisatie zich verder, met een frisse, nieuwe huisstijl.

Onze locaties vormden weer het kloppend hart van onze organisatie en de verbinding met de stad en de inwoners van Almere. Op deze, verspreid door de stad liggende plekken, komen natuur, recreatie, educatie en dierenwelzijn samen met onze inwoners.

Met dit jaarverslag blikken we terug op 2024. Een jaar waarin we samen werkten aan een groene toekomst, met hoofd, hart en handen. We nodigen u van harte uit om verder te lezen hoe we dat in de praktijk hebben gedaan.

We kijken ernaar uit om ook in de komende jaren, samen met onze partners en onze inwoners, voort te bouwen aan een duurzaam en betrokken Almere.

Cees Okkerse,
Voorzitter Raad van Toezicht Stad & Natuur Almere

INLEIDING

Op onze locaties komen natuur, recreatie, educatie, participatie en dierenwelzijn samen met onze inwoners.

Stad & Natuur wil zoveel mogelijk Almeerders betrekken bij hun groene leefomgeving. Dat doen we via drie programmalijnen – recreatie, educatie en participatie – én met tal van projecten die natuur, duurzaamheid, gezondheid en beleving dichterbij brengen. Zo dragen we bij aan een groener, gezonder en duurzamer Almere.

Als stichting zijn we sinds 2009 actief op zeven vaste locaties in de stad, én op veel andere plekken waar we samen met partners en inwoners werken aan groene initiatieven. Van grote publieksactiviteiten tot lesprogramma's op scholen: Stad & Natuur maakt natuur zichtbaar, voelbaar en beleefbaar.

In 2024 hebben we onze impact verder vergroot. Met onze programmalijn recreatie trokken we duizenden bezoekers naar evenementen op locaties zoals De Kemphaan en het Vroege Vogelbos, maar ook op het Almeerderstrand en in stadswijken. Bekende publiekstrekkers zoals het Lentefeest en de Nacht van de Nacht kregen gezelschap van nieuwe initiatieven. Zo lanceerden we Het Grote Almeerse Natuuravontuur – een leerzaam en spannend evenement voor iedereen die niet bang is om een beetje vies te worden – en Het Groene Geheim, een klassiek muziekfestival in samenwerking met Almeerse culturele partners en Staatsbosbeheer.

Via onze educatieve programma's bereikten we opnieuw bijna 32.000 leerlingen uit het basis-, voortgezet en beroepsonderwijs. Zij leerden over duurzaamheid, groen, gezondheid en lokaal voedsel – niet uit boeken, maar met hun laarzen in de Almeerse klei. Projecten als de schooltuinen en ons voedseleducatieprogramma verdiepen de leerervaring en versterken de band met de stad.

Ook participatie speelt een centrale rol in ons werk. Dankzij de inzet van zo'n 150 vrijwilligers konden we op alle locaties activiteiten mogelijk maken. Daarnaast ondersteunden we lokale verenigingen en initiatieven die bijdragen aan een groene, leefbare stad.

Verbinding is de rode draad in al onze activiteiten. Verbinding tussen mens en natuur, tussen jong en oud, en tussen stad en groen. We geloven dat échte verandering ontstaat als mensen zich betrokken voelen. Daarom werken we samen met inwoners, scholen, ondernemers en onze partners in de stad en regio. Samen maken we het verschil.

RECREATIE

Tijdens de Nacht van de Nacht ontdekken bezoekers de schoonheid van de nacht, onder andere door het sterren kijken met de Sterrenwacht Almere.

RECREATIE ALS VERBINDENDE KRACHT

In 2024 heeft Stad & Natuur opnieuw tal van activiteiten en evenementen georganiseerd. Daarmee brachten we inwoners van Almere op een laagdrempelige manier in contact met de thema's natuur en duurzaamheid. Het jaar stond in het teken van ontmoeting en beleving: samen de natuur ervaren, ontdekken en ervan genieten. Zo'n kennismaking helpt deelnemers om de natuur meer te waarderen en zich ermee verbonden te voelen. En dat is ook waardevol voor henzelf: een moment van rust, beweging en verwondering. De activiteiten vonden plaats op onze eigen locaties, maar ook elders in de stad. Het hoogtepunt van het jaar was de opening van het uitgebreide en vernieuwde Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders. In totaal wisten ruim 215.000 bezoekers onze activiteiten en locaties te vinden.

Het jaar begon met de traditionele nieuwjaarswandeling op het Almeerderstrand, waar (zakelijke) partners en relaties samen vooruitblikten op de ontwikkelingen in het gebied. Het lenteseizoen werd feestelijk geopend met een paasactiviteit op het Almeerderstrand: een gezinsvriendelijke middag vol spel en ontdekking. Ook het Lentefeest in het Vroege Vogelbos trok weer veel bezoekers. Door de blauwtong waren er dit jaar helaas minder lammeren, maar de demonstratie schapen hoeden met hond Sweep was een mooi alternatief dat enthousiast werd ontvangen.

Het voorjaar bracht een divers programma. Hoogtepunt was het evenement Buitenlol, waar kinderen mét en zónder beperking samen konden spelen. Stad & Natuur zette dit jaar extra in op inclusiviteit, en dat zorgde bij verschillende activiteiten voor een breder en gemengder publiek – en vooral bij dit evenement.

Op de Kemphaan lanceerden we het nieuwe klassieke muziekfestival Het Groene Geheim, in samenwerking met Almeerse culturele partners en Staatsbosbeheer. Het weer zat helaas niet mee, waardoor concerten naar binnen moesten, maar het festival bracht mooie optredens én trok een nieuw publiek naar onze locatie.

Ons recreatieve programma in de zomervakantie sloot aan bij de educatieve tentoonstelling 'Een vierkante meter natuur'. Elke donderdagmiddag waren er creatieve workshops en theatervoorstellingen met het thema biodiversiteit. We sloten de zomervakantie af met het traditionele Zomerfestival rondom hetzelfde thema.

In het najaar stonden er opnieuw diverse evenementen op de agenda. Zoals Het Grote Almeerse Natuuravontuur, een nieuw evenement op de Kemphaan waar kinderen en hun (groot)ouders zich konden uitleven in de natuur en vies worden eigenlijk een vereiste was! Het weer zat niet mee, maar dat deed niets af aan het succes. De workshops en activiteiten vielen goed in de smaak bij jong en oud. De Nacht van de Nacht vond dit jaar plaats op twee locaties: de Kemphaan en Kinderboerderij Den Uylpark. Ondanks stevige concurrentie van andere evenementen, zoals Alluminous, trok het toch zo'n 600 bezoekers. Om in de toekomst beter samen te werken en elkaar te versterken, zijn we in gesprek gegaan met de organisatie van het lichtfestival. Een eerste mooie stap: onze Buiten(w)eter was op twee avonden onderdeel van de verlichte wandelroute met een vleermuisexcursie.

In de herfstvakantie organiseerden we workshops op verschillende locaties. Ook werd het vernieuwde Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders feestelijk geopend. In de aanloop daarnaartoe werkten we aan de inrichting en exposities én aan publieksactiviteiten om het centrum bij een breed publiek onder de aandacht te brengen.

We sloten 2024 af met de voorbereidingen voor het Winterfeest op het Almeerderstrand. Helaas moest het evenement vanwege storm geannuleerd worden. Tegelijkertijd dachten we volop na over het recreatieprogramma voor 2025. We kijken daarbij niet alleen naar bezoekersaantallen, maar vooral naar impact: welke activiteiten passen het best bij onze boodschap en bereiken de juiste doelgroepen? Hierop passen we het programma voor 2025 weer aan.

“Zo leren ze nog eens wat nieuws over de natuur en hoe je kunt overleven in de natuur. Leuk en toch ook leerzaam!”

Moeder waarvan het kind tijdens Het Grote Almeerse Natuuravontuur meedeed aan een workshop Polderbushcraft.

Samenwerkingen

Naast onze eigen activiteiten waren we dit jaar ook weer aanwezig bij diverse evenementen van uiteenlopende Almeerse organisaties. Zo waren we present op het Kersenbloesemfeest in de Regenboogbuurt en droegen we actief bij aan het Ouder en Kind Festival in Stedenwijk.

Uitgelicht: Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders

In 2024 onderging het natuurbelevingcentrum een ingrijpende verbouwing en uitbreiding. Het gebouw stond daardoor het grootste deel van het jaar leeg. De uitbater van het restaurant zette buiten een foodtruck neer. Maar door de werkzaamheden konden we vanuit deze locatie aanzienlijk minder activiteiten organiseren.

Toch was er nog genoeg te beleven buiten, zoals de Wijze Uilenroute en wandelexcursies van Staatsbosbeheer. Tijdens Pasen konden kinderen meedoen aan een paasbingo met verstopte eieren en bloemen prikken voor Moederdag – alle materialen waren verkrijgbaar bij de foodtruck. Via een speciale nieuwsbrief hielden we geïnteresseerden op de hoogte van de verbouwing en de activiteiten die wél doorgingen.

Op 11 april vierden we het bereiken van het hoogste punt. Bezoekers mochten een kijkje binnen nemen en de bouwvakkers werden in het zonnetje gezet. In mei vierden we Wereld Trekvogeldag met enkele excursies en informatiestands, en op de Dag van de Bouw in juni kreeg het publiek een exclusieve sneak peak van het vernieuwde natuurbelevingcentrum. Buitenlessen zoals Volg de Vos, Expeditie Nieuw Land en ontdek het Hertenpad konden gelukkig gewoon doorgaan.

Stad & Natuur vindt het belangrijk dat alle Almeeders kunnen genieten van de natuur en zet daarom in op inclusiviteit.

De expositie in het vernieuwde natuurbelevingcentrum.

Om het natuurbelevingcentrum ook buiten de bouwplaats onder de aandacht te houden, waren we bovendien actief op andere locaties: met VR-films tijdens de Archeologiedagen in de bibliotheek, met een stand op het Lentefeest in het Vroege Vogelbos en op het Kidsproof Kinderfeest in Almere Buiten.

Aan het eind van de zomervakantie organiseerden we Theater aan de Plas, een kleinschalig theaterfestival in het Kotterbos met voorstellingen, muziek, een kunstroute en een wilde dieren safari. Een mooie manier om deze locatie bekender te maken bij Almeerders.

Op 25 oktober volgde de officiële heropening van het natuurbelevingcentrum met een feestelijke bijeenkomst voor genodigden. Twee dagen later was het de beurt aan het grote publiek, dat in groten getale op de activiteiten afkwam. En dankzij het mooie weer zat het terras helemaal vol.

De herfstvakantie stond in het teken van een feestweek met elke dag een gratis kinderactiviteit, zoals pompoen-carven of op pad met de natuurdetective. Ook de krasroute en luistertour waren populair en trokken veel bezoekers.

We sloten het jaar af met een nieuw winters evenement: Winter Vibes bij de Oostvaarders. Ondanks de regen was het een groot succes, met avondwandelingen, straattheater, een kerstmarkt, oude ambachten en winterse lekkernijen. Een sfeervol einde van een jaar waarin we, na een lange verbouwing, weer veel mensen mochten verwelkomen én veel mooie reacties kregen.

EDUCATIE

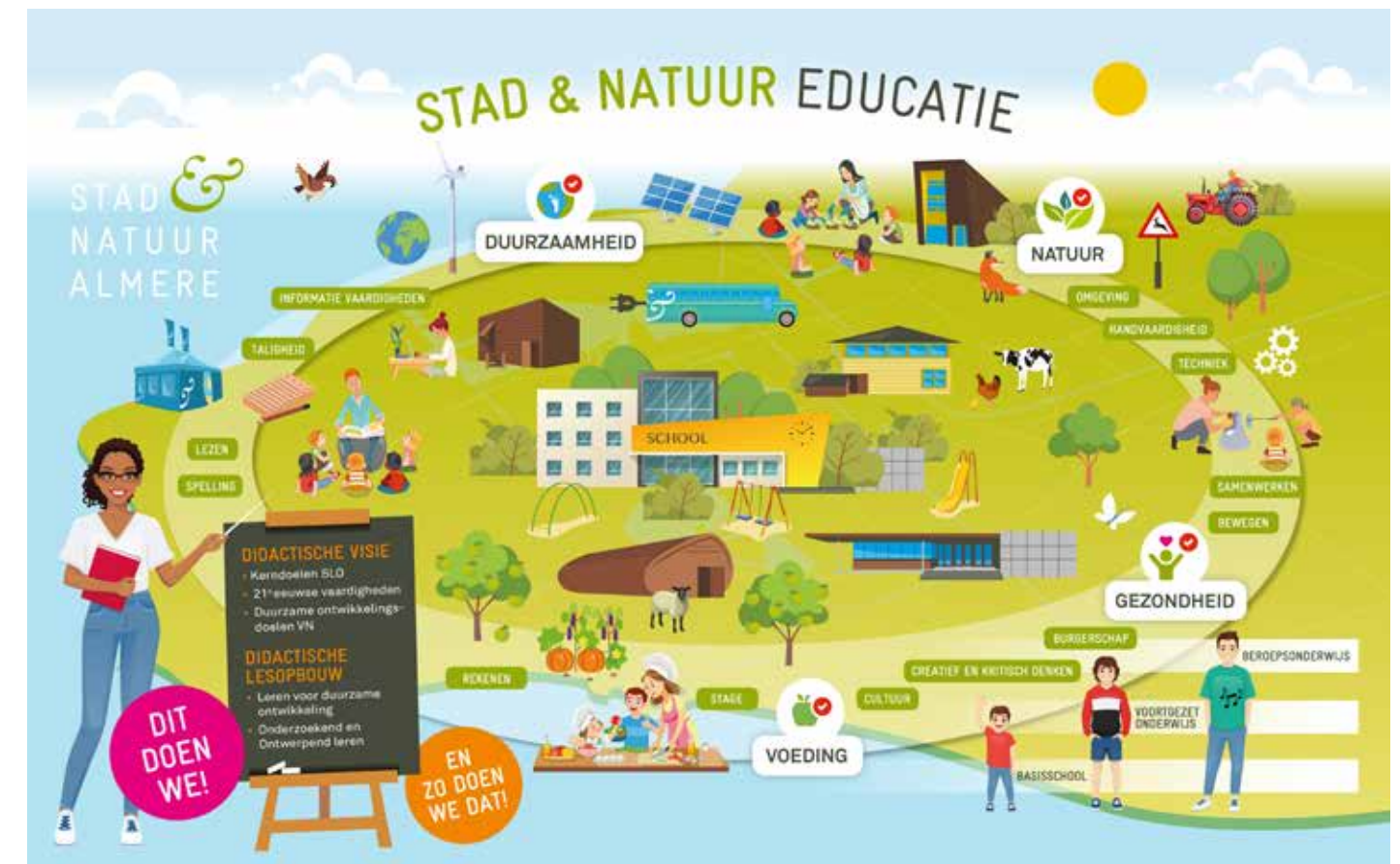
Veel scholen gingen aan de slag met het lespakket 'Hieper de pieper', waarin kinderen alles leerden over de aardappel. Ook op onze schooltuinen werd de pieper geoogst.

ONTDEKKEN, ERVAREN, BELEVEN!

Bij Stad & Natuur geloven we dat leren in en over de natuur essentieel is voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Door hen op jonge leeftijd in contact te brengen met natuur, duurzaamheid, voedsel en een gezonde leefstijl, leggen we de basis voor betrokkenheid bij hun leefomgeving – nu en in de toekomst. In 2024 hebben we onze educatieve programma's voor het primair, voortgezet en beroepsonderwijs verder versterkt en vernieuwd. Een belangrijke mijlpaal was het opstellen van onze educatievisie, met als uitgangspunt: leren met hoofd, hart en handen, in verbinding met de natuur én met de stad.

Educatievisie

De vraag naar ons educatieaanbod groeit, terwijl de wereld en het onderwijs continu in beweging zijn. Om hier professioneel op in te spelen, hebben we in 2024 een educatievisie opgesteld voor het primair, voortgezet en beroepsonderwijs. Deze visie geeft richting aan wat we doen, waarom we dat doen en wat we willen bereiken. In onze educatievisie beschrijven we onze kijk op leren over natuur en duurzaam leven, en hoe we dat op een interactieve manier vormgeven: door te ontdekken, te ervaren en te beleven.

We bereikten in 2024 bijna 5.000 leerlingen meer in het primair onderwijs.

PRIMAIR ONDERWIJS

Ruim 29.000 leerlingen uit het primair onderwijs deden in 2024 mee aan ons programma, goed voor 1031 groepen. Een flinke groei ten opzichte van 2023, met bijna 5.000 extra leerlingen en ruim 100 extra groepen.

Educatieprogramma Primair Onderwijs

In mei organiseerden we op Kinderboerderij Den Uylpark onze jaarlijkse aanbiedersmiddag. Leerkrachten uit het basisonderwijs deden hier inspiratie op voor activiteiten in het nieuwe schooljaar rond de thema's voeding en duurzaamheid, groen en schooltuinen. Later die maand overhandigde directeur-bestuurder Liesbeth Bronkhorst het nieuwe jaarprogrammaboekje officieel aan wethouder Jesse Luijendijk en de directeurs van basisschool de Verwondering.

EIGEN LESSEN

Elk jaar biedt Stad & Natuur een aantal eigen lessen aan. In het voorjaar was 'Proef de lente' op de Kemphaan een van de favorieten. Leerlingen van groep 1 tot en met 4 leerden over groeiende planten, dieren en hun leefomgeving. Ook de les 'Wat een gemekker' trok veel belangstelling: bijna 600 leerlingen bezochten de Schaapskooi, waar ze alles ontdekten over schapenrassen, wol en lammeren. Een speurtocht door het Vroege Vogelbos maakte de ervaring compleet.

De les 'De Buiten(w)eter' bracht 18 groepen naar het Vroege Vogelbos. Samen met de Buiten(w)eter, een medewerker van Stad & Natuur, maakten de leerlingen kennis met eetbare planten, natuurkracht en producten uit de natuur. Hoogtepunt was het proeven van zelfgemaakte brandnetelsoep!

In mei ging de tentoonstelling en les 'Eén vierkante meter natuur' van start, gehuurd van NME-centrum Papaver Delft en aangepast door Stad & Natuur. Deze les was geschikt voor de groepen 1 tot en met 8 en trok 25 klassen. In de zomervakantie hebben we de tentoonstelling ook ingezet in ons recreatieve programma.

In het najaar was 'Een appeltje voor de dorst' de grote favoriet: zo'n 700 leerlingen kwamen naar de Kemphaan om appels te plukken en vers sap te persen. Ook de terugkeer van de les 'Wonderen van de sterrenhemel' was een succes. Ruim 500 leerlingen doken in het heelal en leerden meer over planeten, sterren en het noorderlicht.

LESSEN OP ANDERE LOCATIES

Ook op verschillende andere locaties bieden we lessen aan. Een greep uit het aanbod van 2024.

Upcyclecentrum

In totaal ontvingen we dit jaar 111 basisschoolgroepen binnen het project Upcyclecentrum. Zij deden mee aan diverse lessen en projecten, zoals de Textielrace, de E-waste Race, 'Upcycle je 'oud'fit' en 'De Goudsmid bij jou op bezoek'. De vernieuwde les 'Expeditie Upcycle' is enthousiast ontvangen. Leerlingen gaan daarbij op ontdekkingsstocht door het Upcyclecentrum en leren dat je van afval allerlei mooie, nieuwe dingen kunt maken.

E-waste Race

Dit jaar deden negen scholen mee aan de E-waste Race. Leerlingen verzamelden zoveel mogelijk elektronisch afval in de buurt en voerden campagne om bewustwording over 'e-waste' te vergroten. Basisschool de Zevensprong kwam als winnaar uit de bus. Zij verzamelden niet alleen de meeste apparaten, maar brachten ook een bezoek aan een Repair Café, regelden gratis ophaalacties via Marktplaats en maakten een video over het belang van hergebruik. Hun beloning: een bezoek aan NEMO en het Upcyclecentrum.

Pompoenen op Utopia Eiland

Op Utopia Eiland hebben we in oktober met groepen leerlingen pompoenen geoogst. Een succesvolle aanvulling op ons educatie-aanbod en een mooie samenwerking met Flevocampus en Stichting Weerwoud.

Koken op school

Dit jaar maakten veel leerlingen kennis met koken. TommyTomato gaf op tal van scholen kookworkshops tegen een speciaal tarief van € 50. Er werd gekookt met verse oogst, onder andere van Utopia Eiland.

THEMAWEEKEN EN BIJZONDERE DAGEN

Week (en lied) van de Schooltuin

De lancering van 'Schooltuinieren in Almere' in april viel samen met de landelijke opening van de 'Week van de Schooltuin', een initiatief van de Alliantie Schooltuinen en Jong Leren Eten. Stad & Natuur had de eer om deze opening te verzorgen bij Kinderboerderij Den Uylpark. Tijdens de feestelijke kick-off klonk voor het eerst het Almeerse Schooltuinlied. Veel scholen gingen aan de slag met het lespakket 'Hieper de Pieper', waarin kinderen alles leerden over de aardappel. Wethouder Jesse Luijendijk reikte deze week ook een Groene Speld uit aan onze moestuincoaches en een aantal medewerkers Stad & Natuur.

Nieuw groen schoolplein in de Molenbuurt

In juni openden Liesbeth Bronkhorst en wethouder Jesse Luijendijk een groen schoolplein in de Molenbuurt naast basisscholen De Tjasker, Het Kompas en het Taalcentrum. Het plein is ingericht met speeltoestellen, bomen, bessenstruiken en stapstenen. Leerlingen dachten mee over het ontwerp; hun ideeën werden uitgewerkt en gerealiseerd door Donker Groep.

Dit jaar maakten veel leerlingen kennis met koken op school met verse oogst tijdens kookworkshops.

“We moeten hier ook soms wel wat dingen in het schrift schrijven, zoals wat er met de plantjes gebeurt. Maar verder is het eigenlijk alleen maar doen en dat is best wel leuk!”

Lyze, leerling van basisschool de Pauw op Omroep Flevoland over moestuinlessen

112-Noodhulp / Anders Organiseren

Stad & Natuur werkt al langere tijd samen met het onderwijs om via het project 112-Noodhulp (later: Anders Organiseren) een bijdrage te leveren aan het oplossen van het leerkrachtentekort. Ook in 2024 hebben wij met waardevolle programma's het onderwijs ontzorgd door lesmomenten in te vullen met onze gastdocenten.

Cursus Anders Bekwaam

Om de kwaliteit van de lessen door 'anders bekwame' collega's te vergroten, is in 2023 de cursus 'Anders Bekwaam' ontwikkeld, in opdracht van de werkgroep 'Anders Organiseren' en in samenwerking met Stad & Natuur. In 2024 hebben opnieuw meerdere groepen gastdocenten en vrijwilligers deelgenomen aan deze cursus. Inmiddels hebben zo'n 35 deelnemers via Stad & Natuur de training afgerond.

VOORTGEZET- EN BEROEPSONDERWIJS

Educatieprogramma voortgezet- en beroepsonderwijs

Steeds meer scholen uit het voortgezet- en beroepsonderwijs weten Stad & Natuur te vinden voor projecten, onderzoeksopdrachten en challenges. Ze werken graag met ons samen vanwege onze inhoudelijke kennis, ons netwerk en de locaties die we beschikbaar stellen. Daarmee bieden we ondersteuning op onderdelen waar het onderwijs zelf niet altijd over de middelen of expertise beschikt.

In 2024 heeft Stad & Natuur een stevige groei doorgemaakt binnen het voortgezet en beroepsonderwijs. We bereikten ongeveer 3000 leerlingen, een duidelijke toename ten opzichte van de 2300 in 2023. Deze groei is onder andere te danken aan de uitbreiding van ons vaste aanbod voor het voortgezet onderwijs en intensievere samenwerking met scholen en onderwijsinstellingen via diverse projecten.

Afgelopen jaar is met verschillende projecten de samenwerking met het Almeerse onderwijs verder geïntensiveerd. De focus ligt daarbij op praktijkgericht leren en innovatieve onderwijsoplossingen rond thema's als duurzaamheid, techniek en circulaire economie. Deze samenwerking heeft geleid tot een toename van het aantal opdrachten én extra financiering. Daardoor konden we ons educatieve aanbod verder uitbreiden en nog meer leerlingen bereiken.

De lancering van 'Schooltuinieren in Almere' in april viel samen met de landelijke opening van de 'Week van de Schooltuin', een initiatief van de Alliantie Schooltuinen en Jong Leren Eten.

Ook op bestuurlijk niveau is de samenwerking verder verdiept, met als doel langdurige partnerschappen en structurele financiering. Daarmee vergroten we niet alleen ons directe bereik, maar ondersteunen we scholen ook inhoudelijk bij hun natuur- en duurzaamheidsvraagstukken.

Stages en praktijkopdrachten

In 2024 hebben we weer verschillende stagiairs en afstudeerders mogen verwelkomen. De stages waren net als voorgaande jaren heel divers: van meeloopstages op onze dierlocaties tot fulltime afstudeeronderzoeken op hbo-niveau. Daarnaast werkten studenten aan praktijkopdrachten rond thema's als gezonde voeding en waterbeheer. En studenten van opleidingen Communicatie, Bedrijfskunde en Engineering leverden adviezen over projecten en bedrijfsvoering binnen Stad & Natuur. In totaal hebben we dit jaar 34 stagiairs begeleid: een record!

Vooruitblik

De groei in 2024 legt een stevige basis voor verdere ontwikkeling in 2025. We willen nog meer leerlingen bereiken, ons aanbod verder diversifiëren en de samenwerking met scholen en partners intensiveren. De toenemende interesse in natuur, techniek, duurzaamheid en praktijkgericht onderwijs biedt volop kansen om ons programma verder uit te breiden en impact te blijven maken op het onderwijslandschap.

PROJECTEN EDUCATIE

Naast onze reguliere werkzaamheden zetten wij ons bij Stad & Natuur in voor diverse projecten die bijdragen aan een groenere, gezondere en duurzamere leefomgeving in Almere. Deze projecten zijn van grote waarde omdat ze kinderen en jongeren op een praktische en betekenisvolle manier in contact brengen met thema's als natuur, gezondheid, voeding en duurzaamheid. Door samen te werken met scholen, gemeenten, bedrijven en andere partners, versterken we de verbinding tussen onderwijs en de wereld om ons heen, en geven we invulling aan maatschappelijke vraagstukken van vandaag én morgen. In 2024 waren dat onderstaande projecten.

Schooltuinieren

Met het stadsbrede schooltuinenproject willen Stad & Natuur en de gemeente Almere zoveel mogelijk Almeerse kinderen in contact brengen met voedsel, de aarde én elkaar. In de schooltuin leren kinderen niet alleen over zaaien, oogsten, bodem en het klimaat, maar ontwikkelen ze ook belangrijke 21e eeuwse vaardigheden zoals samenwerken, verantwoordelijkheid nemen en respect hebben voor de natuur. Zo vormen schooltuinieren en het bijbehorende voedselonderwijs de bouwstenen voor een groene, gezonde toekomst.

In 2024 zijn onze eerste schooltuinen ingericht op Kinderboerderij de Beestenbende en Kinderboerderij Den Uylpark. Een vaste groep basisschoolleerlingen kwam hier wekelijks tuinieren. Ook op andere plekken in de stad gingen scholen aan de slag: sommigen met hulp van een moestuincoach, anderen via het Rabobank Moestuinbakkenproject. Onze schooltuincollega's ondersteunden waar nodig – met de bakfiets natuurlijk!

Stages zijn divers bij Stad & Natuur, van meeloopstages op onze dierlocaties tot fulltime afstudeeronderzoeken op hbo-niveau.

Met een bijdrage uit het Coöperatieve Duurzaamheidsfonds van Rabobank konden we dit jaar tien Almeerse scholen voorzien van moestuinbakken op het schoolplein.

Rabobank Moestuinbakken

Met een bijdrage uit het Coöperatieve Duurzaamheidsfonds van Rabobank konden we dit jaar tien Almeerse scholen voorzien van moestuinbakken op het schoolplein. Ook de bijbehorende gastlessen werden door ons verzorgd. In de moestuintjes ontdekken kinderen niet alleen hoe groenten groeien en hoe lekker vers geoogst voedsel smaakt, maar leren ze ook over gezonde voeding en duurzaamheid. Daarnaast komen vaardigheden als rekenen, meten en wegen op een natuurlijke manier aan bod. De feestelijke aftrap vond plaats op basisschool De Bongerd.

Sterk Techniek Onderwijs

Het project Sterk Techniek Onderwijs Almere is opgezet om leerlingen van het vmbo enthousiast te maken voor technische beroepen in de regio. Stad & Natuur is betrokken om samen met de scholen de verbinding te leggen tussen techniek, duurzaamheid en natuur.

Daarnaast bouwen we aan een groter aanbod voor duurzaamheidseducatie binnen het voortgezet onderwijs. Zo hebben we lesprogramma's ontwikkeld over bijvoorbeeld circulaire productontwikkeling en slimme moestuinen.

Rijke Schooldag – School en omgeving

Om de kansengelijkheid in het onderwijs tegen te gaan, investeert de overheid in de Rijke Schooldag. Met deze subsidie kunnen scholen buitenschoolse activiteiten aanbieden op het gebied van sport, cultuur, natuur en techniek, in samenwerking met lokale partners. In Almere is Stad & Natuur betrokken bij het programma. Onze bijdrage richt zich vooral op de thema's groen en voeding. Ook in 2024 hebben we weer een gevarieerd naschools programma verzorgd. Veel scholen kozen ervoor om het aanbod van vorig jaar voort te zetten, waarbij voedseleducatie en schooltuinieren binnen of buiten het populairst zijn. In totaal namen 57 groepen deel, goed voor zo'n 730 leerlingen.

DuurzaamDoor

Binnen het provinciale programma DuurzaamDoor werken Flevolandse gemeenten en organisaties samen aan groene en duurzame projecten. Stad & Natuur ontwikkelt in dit verband, samen met IVN Flevoland, Jong Leren Eten Flevoland, Aeres Hogeschool en GGD Flevoland, aansprekende programma's voor natuur- en duurzaamheidseducatie. Wat begon als een project gericht op voedseleducatie voor het primair onderwijs, is inmiddels uitgebreid naar het voortgezet en beroepsonderwijs. Daarbij komen ook thema's als water, circulaire economie en natuur aan bod.

In 2024 zijn vanuit dit programma vier projecten gerealiseerd. Het eerste project maakte de aanleg van een moestuin in het Beatrixpark mogelijk. Scholen uit het primair en voortgezet onderwijs, kinderdagverblijven en bso's in de omgeving kunnen hier gebruik van maken. Ook kregen twee scholen ondersteuning om een eerste stap te zetten richting voedseleducatie. Binnen hetzelfde project zijn twee cursussen moestuincoach georganiseerd, waarbij ongeveer 20 deelnemers zijn opgeleid. Dankzij deze coaches kunnen we meer leerlingen betrekken bij schooltuinieren.

Leerlingen van verschillende opleidingen onderzoeken en analyseren de waterkwaliteit in Almere in het project Almere meet water.

Een tweede project is het magazine 'Beleef wat je eet'. De eerste editie werd aangeboden aan de burgemeester en meerdere basisschoolklassen hebben het ingezet als lesmateriaal rondom voeding.

Als derde is in 2024 een onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van voedseleducatie onder jongeren. En als laatste zijn er pilots gestart met langdurige lesprogramma's op middelbare scholen, onder andere over de circulaire economie en duurzaam eten.

Helaas is eind 2024 bekend geworden dat het programma DuurzaamDoor in 2025 zal eindigen.

Almere Meet Water

In dit 'citizen science' (burgerwetenschap)-project wordt de kwaliteit van het water in kaart gebracht. Leerlingen en stagiairs van verschillende opleidingen (vo, mbo en hbo) onderzoeken en analyseren de waterkwaliteit in Almere en brengen advies uit aan de gemeente en het waterschap over mogelijke verbeterpunten. Ze worden hierbij begeleid door Stad & Natuur. Het project is met name bedoeld om jongeren te interesseren voor watervraagstukken en -studies. In 2024 hebben ongeveer 300 leerlingen en studenten meegedaan, waarbij de hbo-studenten dit jaar voor het eerst met een nieuwe meetmethode werkten om de betrouwbaarheid van het onderzoek te vergroten. In 2024 zijn er enkele aandachtspunten gesignaleerd die mogelijk duiden op vervuiling van de waterkwaliteit. De gemeente Almere heeft dit advies overgenomen en is een onderzoek gestart naar mogelijke oplossingen.

PARTICIPATIE

Voor onze collega's die werken met vrijwilligers op onze locaties werd er een training georganiseerd met onderwerpen als gesprekstechnieken en het waarderen van vrijwilligers.

SAMEN MAKEN WE STAD & NATUUR

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor Stad & Natuur. Ze dragen bij aan lessen, evenementen, het onderhoud van natuurgebieden en de zorg voor dieren. In 2024 konden we opnieuw rekenen op een trouwe en betrokken groep mensen, waaronder ook groene vrijwilligersgroepen. Hun inzet is niet alleen van waarde voor ons werk, maar biedt henzelf ook zingeving, verbinding en de kans actief bij te dragen aan een groener Almere.

Onze vrijwilligersgroep blijft groeien. Dit jaar hebben we opnieuw diverse nieuwe vrijwilligers verwelkomd, mede dankzij samenwerkingen met (groene) vrijwilligersgroepen en de Vrijwilligers en Mantelzorg Centrale Almere (VMCA). Het aantal vrijwilligers dat zich wekelijks inzet voor onze lessen in het primair onderwijs is gestegen, en ook bij onze activiteiten en evenementen is de inzet van vrijwilligers toegenomen. Zij geven workshops, bemannen de kassa of helpen met hand- en spandiensten. Ook in het bos, de bijentuin en de moestuin zijn vrijwilligers actief. Op 31 december waren er bij Stad & Natuur 115 vrijwilligers met een overeenkomst. Daarnaast hebben 28 mensen zich eenmalig ingezet, bijvoorbeeld tijdens NLDoet en de Natuurwerkdag.

Handen uit de mouwen

In de winterperiode meldden zich veel nieuwe vrijwilligers aan voor het Zintuigenbos op de Kemphaan, waardoor deze groep inmiddels flink is gegroeid. Ze komen nu twee keer per maand samen: één keer met begeleiding en één keer zelfstandig. Voor die laatste bijeenkomst krijgen ze vooraf duidelijke instructies, zodat ze goed voorbereid aan de slag kunnen.

In het Vroege Vogelbos hebben we een groep vrijwilligers overgenomen die voorheen onder begeleiding van Landschapsbeheer Flevoland in het bos actief was. Onze medewerker groenbeheer gaat één keer per maand met hen aan de slag. Een aantal van deze vrijwilligers is daarnaast ook zelfstandig actief op deze locatie, onder andere bij het bestrijden van de reuzenberenklauw.

Ook in de bijentuin op de Kemphaan is een trouwe groep vrijwilligers actief. Zij voeren kleinschalig onderhoud uit, zoals lichte snoeiwerkzaamheden, onkruid wieden en het vrijhouden van de paden. Daarnaast denken ze graag mee over de invulling van de tuin.

Trainingen

Voor onze vrijwilligers organiseerden we ook in 2024 verschillende trainingen en inhoudelijke bijeenkomsten. Zo was er voor onze educatievrijwilligers een trainingsmiddag van de VMCA over het begeleiden van grote groepen, met speciale aandacht voor de rol van ouders en leerkrachten die meegaan tijdens de lessen. De deelnemers leerden onder meer hoe je op positieve manier iedereen betrokken houdt en verantwoordelijkheid geeft tijdens het bezoek.

In het voorjaar organiseerden we de excursie 'Ongewervelden' onder leiding van onze Buiten(w)eter Patrick. En als start van ons zomerthema op de Kemphaan vertoonden we in mei de film 'Onder het Maaiveld'. In aanloop naar de les over sterren en planeten op de Kemphaan verzorgde Sterrenwacht Almere een boeiende introductie voor onze educatievrijwilligers.

Imker Marlies en imker Ingeborg (niet op de foto) beheren onze bijenstal in de bijentuin op de Kemphaan.

Ook voor de collega's die werken met vrijwilligers op onze dier- en groenlocaties werd er een training georganiseerd. Tijdens deze drie ochtenden kwamen onderwerpen aan bod als grenzen stellen, gesprekstechnieken en het waarderen en belonen van vrijwilligers.

Tevredenheidsonderzoek

In 2024 hebben we een tevredenheidsonderzoek onder onze vrijwilligers uitgevoerd. Zij kregen diverse vragen over hun ervaringen als vrijwilliger bij Stad & Natuur. De reacties waren overwegend positief. Daarnaast ontvingen we waardevolle feedback, waarmee we gericht aan de slag gaan.

Schooltuinieren

In april ontving een aantal vrijwilligers een (extra) Groene Speld als waardering voor hun bijdrage aan het schooltuinieren bij Stad & Natuur. Een mooie erkenning voor hun inzet voor een groen en gezond Almere. Wethouder Jesse Luijendijk reikte de spelden uit. Er waren ook spelden voor leerkrachten, moestuincoaches en collega's die zich actief inzetten voor schooltuinieren.

NLDoet en de Natuurwerkdag

Elk jaar doen we mee aan landelijke vrijwilligersdagen zoals NLDoet en de Natuurwerkdag. Hiermee bereiken we mensen die zich graag eenmalig willen inzetten, bijvoorbeeld door te helpen op de kinderboerderij of bij het snoeien van de appelbomen in het Cascadepark.

Waarderen

Wij waarderen onze vrijwilligers enorm. Als blijk van dank organiseren we ieder jaar een gezellig en informatief uitje voor iedereen die zich bij Stad & Natuur inzet. Daarnaast hebben we al onze vrijwilligers dit jaar een kaartje gestuurd in het kader van de Dag van de Vrijwilliger op 7 december. Ook was er voor alle vrijwilligers een kerstborrel bij Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders en ontving iedereen een kerstpakketje.

“Eerst een kop koffie, dan samen aan de slag. Onkruid wieden, schoffelen: we zorgen voor een mooie plek voor de ijsvogel, de bijen én onze bezoekers.”

imker bijentuin Ingeborg

LOCATIES

De locaties van Stad & Natuur vormen het kloppend hart van onze organisatie en zijn ons visitekaartje in de stad.

ONZE LOCATIES, ONS VISITEKAARTJE

De locaties van Stad & Natuur vormen het kloppend hart van onze organisatie en zijn ons visitekaartje in de stad. Van de kinderboerderijen tot Natuurbelevingscentrum de Oostvaarders: op deze plekken komt alles samen. Hier organiseren we activiteiten voor jong en oud, leren kinderen over natuur en duurzaamheid, en brengen we mensen met elkaar in contact. In 2024 investeerden we verder in het verbeteren, verduurzamen en laagdrempelig openstellen van onze locaties. Zo blijven het inspirerende plekken waar inwoners van Almere natuur kunnen beleven, ontdekken en ervaren.

Dierlocaties

In 2023 zijn we op beide kinderboerderijen gestopt met het opvangen en herplaatsen van dieren, omdat het aanbod groter was dan de beschikbare ruimte. Toen in 2024 enkele van onze boerderijdieren overleden door ouderdom, zijn we via Kinderboerderijen Actief in contact gekomen met de RVO, die in beslag genomen dieren opvangt. Samen met een aantal andere kinderboerderijen zijn we een proef gestart om af en toe dieren uit deze opvanglocaties over te nemen. Inmiddels hebben we al een groepje cavia's opgevangen en zijn we tevreden over de samenwerking.

Dit jaar hebben we verder gewerkt aan het verbeteren van het dierenwelzijn op onze kinderboerderijen. Soms betekent dat ook: minder dieren houden. Zo zijn enkele vogelsoorten verhuisd naar een andere locatie buiten Stad & Natuur, waar ze meer ruimte hebben. Daardoor hebben ook de dieren die bij ons blijven meer leefruimte gekregen.

Onze konijnen gaan we voortaan jaarlijks vaccineren tegen myxomatose, een ernstige, vaak dodelijke virusziekte. De schapen zijn allemaal gevaccineerd tegen blauwtong, waarna we gelukkig geen zieke schapen meer hebben gehad. Wel zijn er nog een paar ooien met restverschijnselen die vermoedelijk te maken hebben met een blauwtong-infectie.

Op zowel Kinderboerderij Den Uylpark als Kinderboerderij de Beestenbende is de bebording vernieuwd. Alle borden zijn nu uitgevoerd in dezelfde stijl, wat zorgt voor een duidelijke en uniforme uitstraling. De borden hebben een informatief karakter.

Dierenwelzijn

Dierenwelzijn is voor Stad & Natuur van groot belang. Met het Keurmerk Kinderboerderijen van de vSKBN tonen we aan dat we de basisvoorwaarden op orde hebben, zoals deskundige medewerkers en goed geïnstrueerde vrijwilligers, een duidelijk ziektepreventie- en behandelbeleid en respectvolle omgang met de dieren. We werken hierin nauw samen met andere organisaties en de gemeente. Met belangstelling hebben we de totstandkoming van de gemeentelijke nota Dieren gevolgd en input geleverd op onderdelen die raken aan ons werk, zoals het beleid voor kinderboerderijen en voorlichting over dierenwelzijn.

Met onze evenementen willen we bewustwording creëren over de waarde van natuur, biodiversiteit en dierenwelzijn. Waar mogelijk dragen de activiteiten hier ook actief aan bij, bijvoorbeeld met workshops waar insectenhotelletjes of zaadbommen worden gemaakt. Op onze locaties de Oostvaarders en de Kemphaan stemmen we evenementen altijd af met Staatsbosbeheer om het welzijn van in het wild levende dieren te waarborgen. Op onze dierlocaties

zorgen we voor voldoende schaduw en plekken waar de dieren zich kunnen terugtrekken. Dieren worden alleen ingezet als dat een educatief doel dient, zoals het scheren van schapen of het zoeken naar insecten. Dit gebeurt altijd met respect voor het dier.

Kinderboerderij Den Uylpark

Tijdens NLDoe hebben we samen met een aantal vrijwilligers een konijnenheuvel aangelegd op Kinderboerderij Den Uylpark. Er werd een hok ingegraven, zand geschept en er kwamen nieuwe hekken.

Paard Mowgli is verhuisd naar een plek buiten de kinderboerderij waar hij zich prettiger voelt. Daarnaast is het moestuinseizoen op Den Uylpark geopend. Onze nieuwe moestuincollega's hebben de tuin onderhouden en lessen verzorgd voor een school. Ook op Kinderboerderij de Beestenbende gingen moestuinlessen van start.

Kinderboerderij de Beestenbende

De oude tractor op het voorterrein van Kinderboerderij de Beestenbende is overgedragen aan stichting BOT. Het voertuig werd bij ons gebruikt als foto-object, maar voldeed niet meer aan de veiligheidseisen. We zijn een crowdfunding gestart voor een nieuwe tractor als speelobject. Er kwam via verschillende kanalen geld binnen. Onder meer via Rabo Club Support, het wijkbudget van de gemeente Almere, particuliere donaties en een bijdrage van Almere Centrum uit de opbrengst van de draaimolen op de kerstmarkt. Stad & Natuur vult het resterende bedrag aan, zodat de nieuwe speeltractor begin 2025 kan worden geplaatst.

Vroege Vogelbos

Vanwege de natte weersomstandigheden en het blauwtongvirus stonden de schapen al sinds november 2023 op stal. In maart zijn alle zeventig ooien geschoren. Er werden dit jaar aanzienlijk minder lammeren geboren dan in voorgaande jaren – vermoedelijk als gevolg van het blauwtongvirus. In totaal telden we slechts 9 schapenlammeren en 6 geitenlammeren.

Vanaf april mochten de schapen en geiten weer naar buiten, onder andere om de reuzenberenklauw te bestrijden. Voor de schapen langs de A6 investeerde Stad & Natuur in een raster om te voorkomen dat ze buiten het perceel raken. Deze afrastering is voorbereid op wolfwerende maatregelen, maar op dit moment nog niet volledig wolfwerend. We maken ons hierover wel zorgen. Overigens vormt niet alleen de wolf een risico, ook loslopende honden kunnen schade veroorzaken of dieren opjagen. Daarom blijven we alert en zetten we in op bewustwording bij bezoekers en op verdere versterking van de omheining.

Op zondagochtend 7 april werd in het Vroege Vogelbos het nieuwe beweegpad feestelijk geopend, samen met wethouder Luijendijk. Dit 600 meter lange pad maakt de natuur toegankelijker voor iedereen, met behulp van QR-codes voor beweegoefeningen. Het project, gerealiseerd door verschillende organisaties waaronder Gemeente Almere, Reimert Groep en IVN Almere, stimuleert inclusieve buitenactiviteiten en verbindt mensen met de natuur.

“Mooi geworden na de heropening in oktober 2024!”

“Mooi nieuw centrum waar vandaan er prachtige wandelroutes zijn door het natuurgebied. In het centrum kun je terecht voor een lekker hapje en drankje en de nodige informatie.”

“Zeer fraai geworden!”

Reviews Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders via Google maps

In het Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders komen natuurbeleving, educatie en ontspanning samen.

De Kempphaan

Na de succesvolle verbouwing van het kantoor op de Kempphaan is in 2024 gewerkt aan de inrichting. Er zijn flexibele werkplekken gecreëerd en meerdere overlegruimtes ingericht, zodat we beter kunnen inspelen op de groei van de organisatie. In de hal is een cabine gerealiseerd waar vier personen kunnen overleggen. Deze komt vooral van pas als de Waterzaal verhuurd wordt aan externe partijen en er tegelijkertijd lessen worden gegeven aan schoolklassen.

Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders

Als toegangspoort tot Nationaal Park Nieuw Land speelt Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders een belangrijke rol in de beleving van de natuur in en rond Almere. Steeds meer mensen uit de stad én de rest van Nederland weten het gebied te vinden. Met inmiddels jaarlijks zo'n 80.000 bezoekers was het bestaande gebouw te klein geworden. Daarom is het natuurbelevingcentrum in 2024 volledig verbouwd en uitgebreid.

Halverwege januari werd het pand gesloten en volledig uitgeruimd. Tijdens de bouwperiode werkten aannemers aan de fysieke uitbreiding, terwijl Stad & Natuur achter de schermen aan de slag ging met het ontwerp van het interieur, nieuw meubilair, een nieuwe expositie en de automatisering. Staatsbosbeheer nam de herinrichting van de winkel voor zijn rekening.

Het eindresultaat mag er zijn: het gebouw is ruim twee keer zo groot geworden en volledig opnieuw ingericht. Er is nu een winkel met infopunt, een vernieuwd en vergroot restaurant met terras, twee multifunctionele groepsruimtes, leslokalen en extra kantoorruimte. Verspreid door het pand zijn verschillende exposities te zien, waaronder een tentoonstelling over het ontstaan van de Oostvaardersplassen en een unieke collectie opgezette dieren.

Eind oktober werd het vernieuwde de Oostvaarders feestelijk geopend. Op 25 oktober vond een bestuurlijke opening plaats voor genodigden; later die dag was er een informele relatiemiddag met muziek en borrel. De publieksopening op 27 oktober trok veel bezoekers en ook de herfstvakantie-activiteiten waren een groot succes.

De vernieuwing is mede mogelijk gemaakt dankzij financiering uit het Europese subsidieprogramma LEADER. In het vernieuwde gebouw werken Stad & Natuur, Staatsbosbeheer, Paviljoen de Oostvaarders en de Vogelwacht intensief samen, ieder met een eigen rol in educatie, beheer en beleving.

Met deze vernieuwing is Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders helemaal klaar voor de toekomst: als inspirerende plek voor Almeerders en bezoekers van buiten de stad, waar natuurbeleving, educatie en ontspanning samenkomen.

PROJECTEN

Op het Almeerderstrand betrekken we bewoners en leerlingen bij de thema's zand, strand en water.

PROJECTEN VOOR DE STAD VAN MORGEN

Met onze projecten werken we doelgericht aan een groener, duurzamer en toegankelijker Almere. Of het nu gaat om de verduurzaming van de Stad en Natuur bus of de ontwikkeling van een nieuwe locatie op het Almeerderstrand, met onze projecten brengen we de natuur dichterbij, voor iedereen. Hieronder lichten we een aantal projecten uit die we in 2024 hebben gerealiseerd. De educatieve projecten zijn beschreven in het hoofdstuk Educatie.

Almeerderstrand

Almere Poort is volop in ontwikkeling. Op verzoek van de gemeente Almere ontwikkelt Stad & Natuur in dit stadsdeel een nieuw natuur- en milieueducatie-arrangement rond de thema's zand, strand en water. Met onze activiteiten willen we inwoners van Almere Poort – en in een later stadium ook de rest van Almere – betrekken bij het strand en bewustzijn creëren over leven met water. De komende jaren breiden we de programmering stapsgewijs uit.

In december 2024 heeft de gemeente ons een tijdelijke locatie toegewezen op het Almeerderstrand, in een bestaand gebouw dat eerst grondig wordt gerenoveerd, zowel van binnen als van buiten. Ook de buitenruimte wordt opnieuw ingericht. Het duurzame gebouw is voorzien van zonnepanelen en een warmtepomp, en is toegankelijk voor mindervaliden. De oplevering staat gepland voor het voorjaar van 2025, waarna wij er kunnen starten met activiteiten voor scholen en bezoekers.

In dit project werken we nauw samen met partners als StrandLAB Almere en diverse lokale kunstenaars en workshopleiders. Zonder deze samenwerkingen zouden veel activiteiten niet mogelijk zijn. Maar bovenal zien wij deze cross-overs met kunst en cultuur, horeca en events als een duidelijke meerwaarde voor natuur- en milieueducatie.

Verduurzaming Stad en Natuur bus

De Stad en Natuur bus vervult een dubbele functie: als mobiel leslokaal en pop-uplocatie op evenementen door de hele stad, én als vervoermiddel voor schoolklassen en groepen. Die vervoersrol is belangrijk, zeker nu veel basisscholen moeite hebben om leerlingen naar externe locaties te vervoeren.

In 2023 hebben we besloten om de klassieke Amerikaanse schoolbus, die reed op biodiesel, om te laten bouwen tot een volledig elektrisch voertuig. De uitvoering is in handen van XYZ Dynamics, een innovatieve startup uit Brainport Eindhoven, gespecialiseerd in het elektrificeren van wagenparken. Het is een technisch uitdagend en uniek project binnen Europa, en een inspirerend voorbeeld van duurzame innovatie. Dankzij deze transformatie wordt de bus zélf ook onderdeel van het lesprogramma: leerlingen en studenten kunnen straks met uitdagende opdrachten aan de slag rondom mobiliteit en energietransitie.

Inmiddels is de bus van binnen en buiten volledig gerestyled. Toch is het project in 2024 nog niet afgerond. In februari 2025 staat de keuring door de RDW en voor de APK gepland. Daarna volgen nog enkele kleine aanpassingen, zoals het plaatsen van gordels en een tachograaf.

Naar verwachting kunnen de eerste leerlingen vanaf het voorjaar van 2025 gebruikmaken van de elektrische bus. De bus wordt straks ook ingezet op publieksevenementen en hij is te huur voor zakelijke groepen, gekoppeld aan een inhoudelijk programma. Hiermee genereren we extra inkomsten en kunnen we nog meer leerlingen laten profiteren van duurzaam vervoer. Bovendien hopen we zo nóg meer mensen te inspireren om bij te dragen aan de energietransitie.

De verduurzaming van de Stad en Natuur bus is mede mogelijk gemaakt door de gemeente Almere, Rabobank Almere, Breedveld & Schröder en de deelnemers aan ons partnerprogramma.

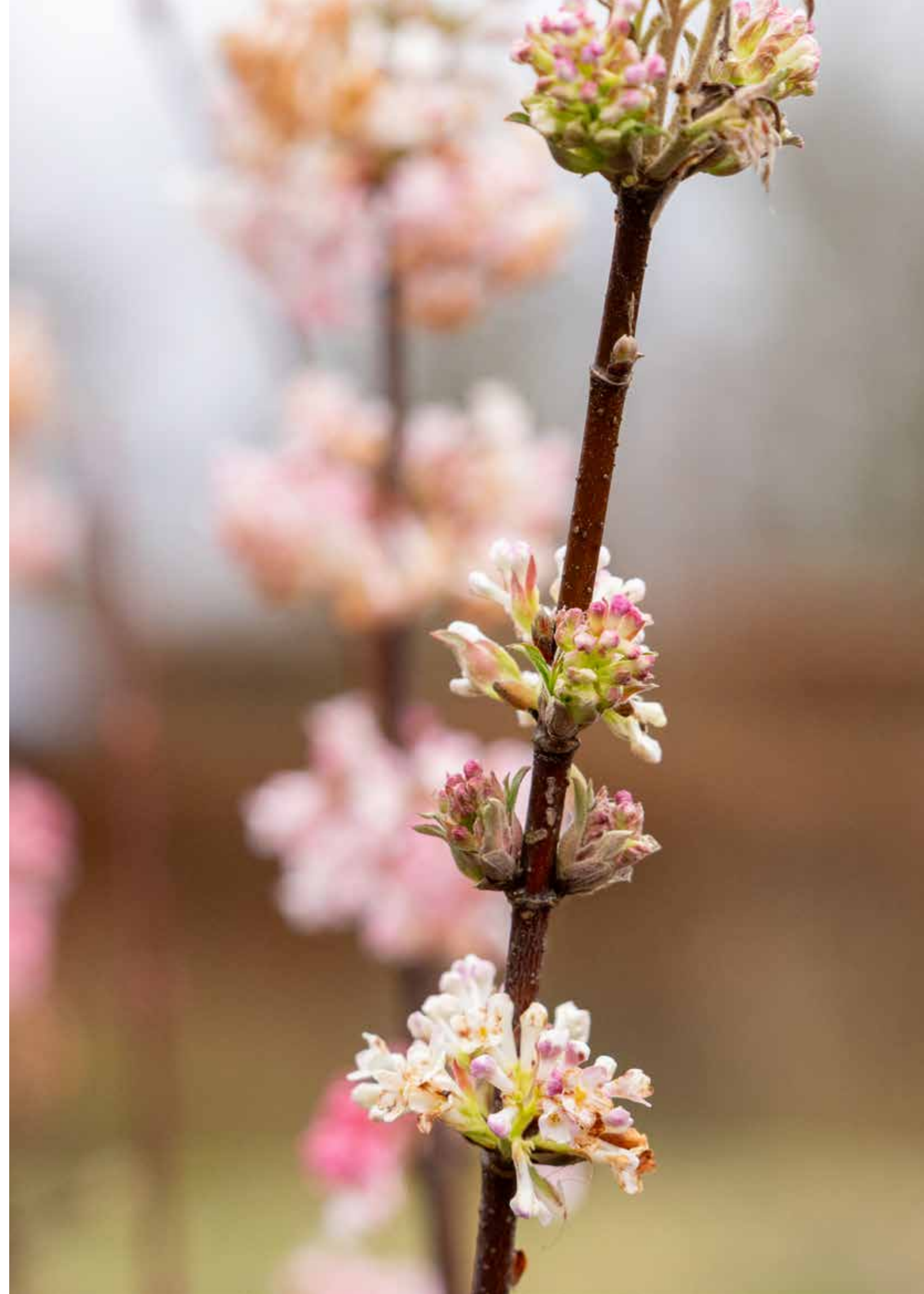
LEADER-projecten de Oostvaarders

Rondom Nationaal Park Nieuw Land worden vier toegangspoorten ontwikkeld om de vindbaarheid en toegankelijkheid van het gebied te vergroten en bezoekersstromen beter te spreiden. Eén van die poorten is Oostvaardersplassen Almere, ook wel bekend onder de projecttitel Almeersepoort.

Stad & Natuur werkt in dit project nauw samen met de gemeente Almere, Staatsbosbeheer en Almere City Marketing aan het verbeteren van de toegankelijkheid, natuurbeleving en natuureducatie rond Natuurbelevingscentrum de Oostvaarders. Het project wordt mede gefinancierd vanuit het Fonds Verstedelijking en het Groenblauwe Fonds van Stadsbosbeheer. Daarnaast ontving Stad & Natuur aanvullende financiering via een LEADER-subsidie en een provinciale bijdrage.

In 2024 zijn de laatste LEADER-projecten bij de Oostvaarders afgerond. Zo kwam er een buitenleslokaal in het bos nabij het natuurbelevingscentrum: een tent met bankjes en tafels, geschikt voor lessen en zomerse kinderactiviteiten. Ook is er een VR-film ontwikkeld waarin bezoekers de Oostvaarderplassen ervaren alsof ze op de rug van een zeearend meevliegen. In juni werd de Escape Route Nieuw Land officieel geopend. In dit spel – een combinatie van een escape room en een wandeling door de natuur – gaan de deelnemers in het Kotterbos op zoek naar escape boxen, voeren opdrachten uit en volgen hints langs de route. Onderweg ontrafelt zich het verhaal over het ontstaan van Nationaal Park Nieuw Land en komen de deelnemers oog in oog te staan met ingenieur Cornelis Lely. De Escape Route blijkt vooral onder jongvolwassenen goed aan te slaan. Naast een LEADER-subsidie ontvingen we voor dit project ook een bijdrage van de provincie Flevoland.

Voor de opening van het vernieuwde natuurbelevingscentrum hebben we een film gemaakt met een overzicht van alle projecten die met LEADER-geld zijn gefinancierd. Een mooi totaalplaatje voor tijdens de opening, én om later te vertonen in het Auditorium.

Super Hallyday

In 2024 is het project Super Hallyday van start gegaan, een samenwerking tussen Kleur in Cultuur, Talent in Opleiding en Stad & Natuur. Onder het motto ‘Elk kind in Almere verdient een leuke vakantie’ organiseren we elke laatste vrijdag van de schoolvakanties (en in de zomervakantie ook de eerste vrijdag) er een gratis event voor kinderen en hun ouders. Telkens in een ander stadsdeel, met een wisselend thema en een andere hoofdorganisator.

Stad & Natuur was dit jaar verantwoordelijk voor de editie bij de Schaapskooi in het Vroege Vogelbos, met activiteiten als insectenhôtels maken, een wetenschappelijke workshop van Mad Science en excursies door het bos. Bij de andere edities verzorgden wij natuuractiviteiten passend bij het thema. Zo was er tijdens elke Super Hallyday een gevarieerd programma met natuur, cultuur en sport.

Het project loopt in elk geval nog door het voorjaar van 2025 en wordt gefinancierd door onder andere de gemeente Almere, KNR-PIN en het VSBfonds.

Upcyclecentrum

Almere heeft de ambitie om volledig circulair te worden, en het Upcyclecentrum in Almere Haven draagt daaraan bij. In de belevingsruimte ontdekken bezoekers welke nieuwe producten er van afval gemaakt kunnen worden. Stad & Natuur is sinds 2018 betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van het educatieve programma, waarin de boodschap ‘Afval = Grondstof’ centraal staat.

In opdracht van Stadsreiniging Almere verzorgden we ook in 2024 het educatieve programma over de circulaire economie en de afvalloze stad. Voor het primair, voortgezet en beroepsonderwijs in Almere en omgeving hebben we verschillende lessen en activiteiten ontwikkeld. Denk aan ‘Expeditie Upcyle’ in het Upcyclecentrum, praktijklessen met diverse grondstoffen zoals hout, plastic en textiel, een vuilniswagen op het schoolplein, en wedstrijden zoals de E-waste Race en de Textielrace. In totaal bereikten we hiermee bijna 5.000 leerlingen en studenten in Almere en omgeving.

Week van de Circulaire Economie

Tijdens de Week van de Circulaire Economie gingen 26 klassen actief aan de slag met het thema circulariteit. Leerlingen volgden lessen als ‘De goudsmid op bezoek’, ‘GigaGieter’, ‘Zwervend afval’ en ‘Upcycle je ‘oud’fit’. Het programma was een samenwerking tussen Stad & Natuur, de gemeente Almere en PRICE, en werd mogelijk gemaakt dankzij financiering door PRICE.

Nieuwe lesprogramma's

Er zijn twee nieuwe lesprogramma's gemaakt. In samenwerking met ondernemer Henk Toetenel hebben we de les ‘Van hout naar nieuw’ ontwikkeld, waarbij leerlingen op school of bij het Upcyclecentrum van oud hout een auto maken. Deze les wordt inmiddels gegeven door circulaire ondernemer Marieke Bakker. Daarnaast ontwikkelen we samen met ATC-C, een nieuwe ondernemer in het Upcyclecentrum, een lesprogramma over vogelhuisjes- en insectenhotelpakketten van oud pallet hout. Dit hout wordt ingezameld bij het Upcyclecentrum en de pakketten kunnen op school in elkaar gezet worden. Verder is de les ‘Expeditie Upcyclecentrum’ vernieuwd. In samenwerking met upcycleondernemer Henk Toetenel en een student van Windesheim is onder meer een spelkast ontwikkeld.

Projectweken

Op middelbare scholen verzorgt Stad & Natuur projectweken rondom de thema's circulaire economie en de afvalloze stad. Zo werkten leerlingen van zeven middelbare scholen aan de opdracht om een circulair product te ontwerpen. Technasiumleerlingen van Helen Parkhurst gingen aan de slag met oude materialen en maakten daar nieuwe, bruikbare producten van, zoals een gitaar met een klankkast van resthout en een tas van een versleten spijkerbroek. Op deze manier maakten ze op een toegankelijke en inspirerende manier kennis met de strategieën van de R-ladder (van ‘recover’ tot ‘refuse’ en ‘rethink’).

Busvervoer

Om deelname aan de lessen in het Upcyclecentrum zo laagdrempelig mogelijk te maken, hebben we in 2024 busvervoer voor schoolklassen kunnen regelen.

COMMUNICATIE

FRISSE HUISSTIJL EN INSPIRERENDE VERHALEN

In 2024 stond communicatie bij Stad & Natuur in het teken van zichtbaarheid en verbinding. Met een vernieuwde, frisse huisstijl gaven we onze organisatie een herkenbare en eigentijdse uitstraling, passend bij onze ambities en boodschap. Via sociale media, nieuwsberichten en perspublicaties brachten we inwoners, partners en stakeholders op de hoogte van onze activiteiten en ontwikkelingen. En we inspireerden mensen om mee te doen en een bijdrage te leveren. Zo betrekken we de stad bij alles wat we doen — van educatieve programma's tot evenementen en nieuwe initiatieven.

Het jaar begon met een sterke mediapresentatie dankzij een persbericht over de geboorte van lammeren op onze locaties. Omroep Flevoland besteedde er aandacht aan en er kwam zelfs een item in het Jeugdjournaal, waarmee we een breed publiek bereikten. Door het jaar heen volgden meerdere persmomenten, zoals de reportage van Omroep Flevoland over Het Groot Almeers Natuuravontuur en publicaties in Almere Deze Week over verschillende evenementen. Daarnaast kregen onze Husumer-varkens rond Dierendag de nodige bekendheid dankzij aandacht van 1Almere en een interview bij Omroep Flevoland.

Sociale media

Onze eigen communicatiekanalen blijven groeien. LinkedIn wordt steeds belangrijker als platform om partners en zakelijke relaties te informeren. Onze berichten over nieuwe samenwerkingen en projecten bleken bijzonder populair. In 2024 groeide ons bereik met ruim 260 nieuwe volgers, tot een totaal van 1806.

Sociale media speelden ook een belangrijke rol bij het informeren van inwoners over onze thema's – van educatieve weetjes over water in Almere tot updates over lopende projecten.

Op Facebook doen we het opvallend goed; tegen de trend in blijft het hoofdkanaal van Stad & Natuur groeien in aantal volgers en bereik. In 2024 kwamen er 200 volgers bij; het bereik groeide zelfs met 136%. Ook het Instagramaccount van Stad & Natuur zag een stijging van ongeveer 200 volgers. Het bereik viel echter tegen ten opzichte van 2023. Deze terugval is te verklaren door het minder frequent plaatsen van berichten en delen van verhalen vanwege capaciteitstekort.

Interactieve kaart

Naast de dagelijkse communicatie hebben we ook nieuwe initiatieven opgezet. Zoals de ontwikkeling van een interactieve kaart die in één oogopslag laat zien waar in Almere Stad & Natuur actief is op het gebied van voedseleducatie, schooltuinieren en de Naschoolse Rijke Schooldag. Ook de locaties van 'Almere meet water' staan erop. De interactieve kaart is te bekijken via onze website.

Vernieuwde huisstijl

Dit jaar is ook onze huisstijl vernieuwd om een frisse, eigentijdse uitstraling te creëren. Na negen jaar was het tijd voor update. Waar we voorheen vooral communiceerden vanuit onze locaties, doen we dit nu meer vanuit de organisatie zelf. De nieuwe huisstijl is vereenvoudigd, met een strakker ontwerp dat zowel onze zakelijke communicatie versterkt, als een toegankelijke uitstraling biedt voor recreatieve en educatieve doeleinden.

Met een vernieuwde frisse huisstijl gaven we onze organisatie in 2024 een herkenbare en eigentijdse uitstraling.

We blijven ook communicatief bouwen aan een sterke en herkenbare verbinding tussen de stad en de natuur.

Onderzoek digitale strategie

Daarnaast heeft een aantal communicatiestudenten gewerkt aan een onderzoek naar onze digitale strategie voor het educatieprogramma. Hun adviezen kunnen bijdragen aan een effectievere manier om scholen te bereiken die nog niet regelmatig bij ons boeken. Dit sluit aan bij onze bredere ambitie om ons bereik verder uit te breiden en de doelgroep beter bij onze activiteiten te betrekken.

Met een combinatie van gerichte mediacontacten, een groeiende online aanwezigheid en nieuwe communicatieve tools hebben we in 2024 onze zichtbaarheid verder vergroot. Door strategische keuzes te maken en continu te evalueren welke middelen het meeste effect hebben, blijven we bouwen aan een sterke en herkenbare verbinding tussen de stad en de natuur.

ORGANISATIE

In 2024 is ons team gegroeid naar bijna 23 fte.

EEN BETROKKEN TEAM EN PARTNERS

Achter al onze programma's en activiteiten staat een betrokken team dat zich dagelijks inzet voor een groener, gezonder en duurzamer Almere. We doen dat niet alleen, maar samen met vrijwilligers, professionals en partners uit de stad en daarbuiten. In dit hoofdstuk belichten we de organisatorische ontwikkeling van Stad & Natuur en de manier waarop we intern bouwen aan een sterke, wendbare organisatie die klaar is voor de toekomst.

Koersplan en meerjarenovereenkomst

Ons koersplan is de leidraad voor alles wat we doen. Hierin staan onze doelen en ambities voor een groener, gezonder en duurzamer Almere. De thema's groen & gezond Almere vormen de rode draad in onze programma's en activiteiten. We geven daarbij extra aandacht aan initiatieven die bijdragen aan de duurzaamheidsagenda van de gemeente en aan een gezonde jeugd.

Het huidige koersplan loopt van 2021 tot en met 2025. In 2024 zijn we begonnen met de voorbereiding van een nieuwe versie voor de periode 2026–2030. We werken daarbij samen met een externe partner. Ook hebben we stakeholders en ons publiek gevraagd om mee te denken. Zo bouwen we samen aan een koersplan dat aansluit bij de stad én bij de huidige tijd. Volgens planning is het nieuwe koersplan medio 2025 klaar.

De huidige meerjarenovereenkomst met de gemeente Almere loopt eveneens tot en met 2025. Het nieuwe koersplan vormt de basis voor de gesprekken in 2025 over de nieuwe meerjarenovereenkomst voor de periode 2026–2030. We zijn blij met het vertrouwen en de steun van de gemeente. Die geeft ons de ruimte om te blijven werken aan een Almere waar natuur voor iedereen dichtbij is.

Groeiend team

De kern van ons werk wordt uitgevoerd door ons eigen team. Onze medewerkers werken verspreid over verschillende locaties, waaronder ons hoofdkantoor op de Kemphaan en diverse andere groene plekken in Almere. Zij zijn actief in uiteenlopende rollen; van beheer tot directe ondersteuning.

In 2024 is ons team verder gegroeid, passend bij de ontwikkeling van onze organisatie. Almere groeit snel, en ook onze zichtbaarheid als kenniscentrum, netwerkpartner en uitvoerder neemt toe. Bovendien blijft de vraag naar onze activiteiten en opdrachten stijgen. Daarom is ons personeelsbestand in 2024 uitgebreid van 21,4 fte naar gemiddeld 22,9 fte. Die extra capaciteit is nodig om ons werk professioneel en efficiënt te kunnen blijven uitvoeren. We investeren daarbij niet alleen in extra menskracht, maar ook in de ontwikkeling van onze organisatie en het op peil houden van kennis en expertise.

Tegelijkertijd zien we dat de loonkosten en andere uitgaven de afgelopen jaren flink zijn gestegen, terwijl de financiering achterblijft. Dat maakt onze positie als professionele werkgever uitdagender. Op de arbeidsmarkt merken we dat het moeilijker wordt om geschikte mensen aan te trekken én te behouden. We hebben daardoor al keuzes moeten maken in wat we wel en niet kunnen doen, en als de financiering niet verandert, zullen die keuzes onvermijdelijk scherper moeten worden.

Lokale samenwerking

Naast onze vaste medewerkers werken we intensief samen met lokale ondernemers. Zij vormen een flexibele schil om onze organisatie heen en leveren een waardevolle bijdrage met hun kennis, ervaring en binding met de stad. Deze professionals ondersteunen ons op diverse gebieden, waaronder boekhouding, ICT, educatie, evenementenorganisatie en communicatie. Zij versterken ons waar nodig en helpen mee om onze ambities waar te maken.

Ook stagiairs zijn een belangrijk onderdeel van ons team. In 2024 boden we weer meerdere studenten een leerzame stageplek. Zij draaiden mee op verschillende locaties en werden begeleid door ervaren collega's.

Vrijwillige inzet

Op onze locaties kunnen we niet zonder onze vrijwilligers. Zij helpen bij activiteiten, ondersteunen bij het beheer en dragen bij aan een gastvrije sfeer. Hun betrokkenheid is groot, en hun inzet maakt het mogelijk om bezoekers nog beter te ontvangen en onze programma's uit te voeren.

Sterk netwerk

Tot slot is er het netwerk rondom Stad & Natuur: van zakelijke relaties in ons partnerprogramma tot collega-organisaties in de stad en provincie. De samenwerking tussen professionals, vrijwilligers en partners zorgt voor een stevige basis onder al onze activiteiten. Samen bouwen we aan een groen, gezond en duurzaam Almere.

Bedrijfsvoering

Om Stad & Natuur toekomstbestendig te maken, zijn we in 2023 gestart met een organisatieontwikkelingstraject onder begeleiding van een extern bureau. In 2024 hebben we de uitkomsten hiervan verder doorgevoerd in de organisatie. We hebben onder andere gewerkt aan een nieuwe overlegstructuur, betere afstemming tussen kantoor en locaties, en het verbeteren van interne processen. Ook zijn het personeelshandboek en het functieboek vernieuwd. Daarnaast zijn we begonnen met het actualiseren van ons bedrijfsorganisatiehandboek; dit krijgt in 2025 een vervolg.

Raad van Toezicht

De raad van toezicht bestaat uit vijf leden. De raad heeft tot taak controle uit te oefenen op de inhoudelijke en financiële resultaten. De raad keurt daartoe een aantal in de statuten omschreven bestuursresultaten goed en fungeert als belangrijke adviseur voor het bestuur. De leden van de raad van toezicht zijn vrijwilligers die een vaste onkostenvergoeding ontvangen. De raad werkt volgens de Governance Code Cultuur.

- De raad bestond in 2024 uit:
- Cees Okkerse (voorzitter)
 - Arnica Derkink
 - Irene van Hooff
 - Hans Marsé
 - Wolter Tjeenk Willink

De Raad van Toezicht heeft een diverse samenstelling en weet goed gebruik te maken van de verschillende achtergronden en capaciteiten van de leden. Er maken onder meer ondernemers en mensen met ervaring in de politiek en onderwijs deel uit van de raad, met diverse expertises. Zie bijlage 1 voor nevenfuncties van de RVT-leden.

Good Governance

Stad & Natuur past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur toe. Zo zijn de interne mandaten geactualiseerd en heeft de Raad van Toezicht onder leiding van een extern deskundige een zelfevaluatie gedaan over het afgelopen jaar. De werking van de raad is daarbij onder de loep genomen en er is kritisch gekeken naar ieders functioneren. Het proces is goed verlopen.

De Raad van Toezicht heeft een diverse samenstelling en weet goed gebruik te maken van de verschillende achtergronden en capaciteiten van de leden. Er maken onder meer ondernemers en mensen met ervaring in de politiek en onderwijs deel uit van de raad, met diverse expertises. De samenwerking gebeurt voortvarend en is buitengewoon constructief. De Raad van Toezicht vergadert vijf keer per jaar met de directeur-bestuurder van de Stichting. Daarnaast vindt er maandelijks bilateraal overleg plaats tussen de voorzitter en de directeur-bestuurder.

In 2024 heeft de Raad van Toezicht zich onder andere met onderstaande onderwerpen bezig gehouden:

- samenwerking met Staatsbosbeheer met betrekking tot het Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders en de vastlegging daarvan en van de huurrelatie met de gemeente Almere voor dit pand
- deorganisatieontwikkeling
- het nieuwe koersplan
- de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag
- een zelfevaluatie onder begeleiding van een externe deskundige

Integer en rolbewust handelen

Directeur-bestuurder en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen. Het onderwerp ‘belangenverstrengeling’ maakt standaard deel uit van iedere vergadering.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

Het jaar 2024 is afgesloten met een positief resultaat van € 25.290,00, wat hoger is dan begroot. De inkomsten vielen 14% hoger uit dan begroot, voornamelijk door extra additionele inkomsten en inkomsten uit projecten. De basissubsidie van de gemeente Almere viel lager uit dan begroot, omdat extra aangevraagde subsidiebedragen niet zijn toegekend. Vanaf 2023 valt het overgrote deel van de financiering van drie structurele activiteiten onder de basissubsidie: de educatieve programmering van het Upcyclecentrum, de programmering (publiek en scholen) op het strand NME Poort, en de aanvullende subsidie voor de programmering Almeersepoort bij Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders. De deelprojecten gefinancierd uit de LEADER-subsidie Next Level bij Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders zijn in 2024 afgerond, waaronder het buitenleslokaal en de Escaperoute. Het nieuwe natuurbelevingcentrum is in oktober 2024 volledig ingericht en heropend. Het gebouw is aanzienlijk ruimer geworden en beschikt nu over een vernieuwde ontvangst-, winkel- en exporuite, extra schoollokalen en vergaderruimten, en een fors uitgebreide horecavoorziening. In 2024 is verder gewerkt aan de verduurzaming van de Stad en Natuur bus, waarbij een groot deel van de kosten is gemaakt. Naar verwachting wordt dit project in 2025 afgerond. Voor het project Schooltuinen kon het investeringsdeel van de baten niet volledig worden besteed door vertraagde besluitvorming; de bijbehorende investeringen en kosten verschuiven naar 2025.

De additionele inkomsten in 2024 zijn gestegen ten opzichte van de begroting. Deze toename komt vooral door hogere onderwijsgerelateerde inkomsten en de doorbelasting van aanloopkosten voor Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders aan de gemeente Almere. De opbrengsten uit zaalhuur bleven achter bij de begroting, doordat het natuurbelevingcentrum later is geopend dan voorzien.

De inkomsten uit projecten zijn in 2024 gestegen ten opzichte van de begroting, dankzij aanvullende opdrachten van externe partners en fondsen naast de basisopdracht van de gemeente. De projecten en aanvullende opdrachten hebben tot mooie resultaten geleid. Daarnaast hebben ze extra financiering opgeleverd, waarmee is geïnvesteerd in onze locaties, nieuwe educatieve programma's en de professionalisering van de organisatie. Hiermee konden wij de basisopdracht vanuit de gemeente aanzienlijk versterken, wat ook noodzakelijk is om te kunnen voldoen aan de toenemende vraag naar onze diensten en activiteiten, evenals de stijgende kosten voor personeel en het onderhoud van onze locaties. De basisfinanciering is hiervoor niet voldoende, maar gelukkig kunnen we dit aanvullen met extra inkomsten. Het positieve resultaat is in 2024 toegevoegd aan het herbestedingsfonds en de egaliseringsreserve. De extra kosten voor verduurzaming van de Stad en Natuur bus zijn ten laste gebracht van het herbestedingsfonds. Daarnaast is er een herbestemmingsreserve gevormd voor de vervanging van excursievoertuigen en de inventaris in het natuurbelevingcentrum.

In 2024 is geïnvesteerd in nieuwe samenwerkingen, projectuitvoering, fondsenwerving, organisatieontwikkeling en de scholing van medewerkers. Daardoor vielen de bedrijfskosten hoger uit dan in 2023. Ook zijn er meer kosten gemaakt voor de uitvoering van extra verkregen opdrachten, waardoor uiteraard ook extra inkomsten zijn gegenereerd. De stijging van de totale kosten ten opzichte van 2023 was voorzien in de begroting 2024.

Naar verwachting zal in 2025 opnieuw een groei optreden in de overige projecten. Het aantal inwoners en leerlingen in de stad stijgt, de belangstelling voor natuurbeleving en -educatie neemt sterk toe, het online aanbod van Stad & Natuur is vergroot en het aantal vrijwilligers is gestegen. Kortom, de autonome groei van Stad & Natuur zal naar verwachting in 2025 worden voortgezet. Tegelijkertijd ligt de financiële zorg voor de toekomst bij de positie van Stad & Natuur als werkgever en bij de sterk gestegen kosten in de afgelopen jaren, veroorzaakt door inflatie, leveringsproblemen, personeelstekorten en tekorten aan materialen en grondstoffen bij toeleveranciers.

De vooruitzichten voor de basissubsidie van de gemeente zijn vanaf 2026 onzeker.

Voor een uitgebreide financiële verantwoording over 2024 verwijzen wij graag naar onze website.

BESPREKING VAN DE RESULTATEN

Aan de hand van de opgenomen staat van baten en lasten kunnen de resultaten over 2024 en 2023 als volgt in euro's en procenten van de baten worden weergegeven:

	2024		2023
	€	%	€
Baten	3.233.295	100,0	3.066.566
Personeelskosten	850.060	26,3	817.251
Afschrijvingen materiële vaste activa	77.955	2,4	60.947
Overige personeelskosten	284.161	8,8	156.984
Huisvestingskosten	367.155	11,4	383.237
Verkoopkosten	14.333	0,4	12.071
Kantoorkosten	34.053	1,1	43.185
Algemene kosten	159.413	4,9	129.995
Automatiseringskosten	43.780	1,4	46.931
Activiteitskosten	338.828	10,5	325.725
Projectkosten	1.051.278	32,5	1.106.896
Som der bedrijfslasten	3.221.016	99,6	3.083.222
Bedrijfsresultaat	12.279	0,6	(16.656)
Financiële baten en lasten	13.011	0,4	8.381
Netto resultaat	25.290	1,0	(8.275)
Resultaatbestemming			
Toevoeging aan bestemmingsreserve materiële vaste activa	(41.960)		52.366
Mutatie op de overige reserves	(18.526)		(55.641)
Toevoeging aan de egaliseriereserve	41.882		0
Mutatie op de herbestedingsfonds	3.894		(25.000)
Toevoeging aan de bestemmingsreserve NBC Oostvaarders	40.000		20.000

BALANS PER 31 DECEMBER 2024

(na voorstel resultaatbestemming)

	31 DECEMBER 2024	31 DECEMBER 2023
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	176.474	218.434
Vlottende activa		
Vorderingen		
Debiteuren	101.998	5.548
Belastingen en premies	105.852	0
Overige vorderingen en overlopende activa	166.051	98.573
	373.901	104.121
Liquide middelen	637.328	996.894
Totaal activazijde	1.187.703	1.319.449
PASSIVA		
Stichtingsvermogen		
Overige reserves	12.526	31.052
Bestemmingsreserve NBC Oostvaarders	60.000	20.000
Bestemmingreserve materiële vaste activa	176.474	218.434
Egalisatiereserve Almere	97.941	56.059
Herbestedingsfonds	34.953	31.059
	381.894	356.604
Voorzieningen		
Overige voorzieningen	71.079	58.170
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers	99.486	81.623
Belastingen en premies	25.074	42.872
Schulden ter zake van pensioenen	12.321	14.353
Overige schulden	597.849	765.827
	734.730	904.675
Totaal passivazijde	1.187.703	1.319.449

2024 IN CIJFERS

RECREATIE 2024

LOCATIE	DEELNEMERS AAN ACTIVITEITEN	DEELNEMERS ACTIVITEITEN VAN PARTNERS*	BEZOEKERS DIE GEBRUIK MAKEN VAN DE STAD & NATUUR LOCATIES**
Kemphaan	3331	2465	40.000
Beestenbende***	525	Nvt	9.000
Den Uylpark***	889	Nvt	9.000
Vroege Vogelbos	3726	2000	40.000
Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders****	10.600	26.067	63.750
Almeerderstrand	2756	Nvt	Nvt
Stad en Natuur Bus	0	Nvt	Nvt
Overig (Stadscentrum, UCC, Appelboomgaard, etc)	1189	Nvt	Nvt
SUBTOTAAL	23.016	30.532	161.750
Totaal recreatie 2024	215.298		

* Denk hierbij aan partijen als de Vogelwacht, IVN Almere, Almeerse Wolunie die op onze locaties ook activiteiten organiseren, of verhuur van zalen door Paviljoen de Oostvaarders en externe organisatoren.
** Dit betreft schattingen.
*** In verband met personeelstekort zijn de kinderboerderijen een aantal dagen dicht geweest in 2024.
**** In 2024 zijn we weliswaar een groot gedeelte dicht geweest ivm de verbouw en nieuwbouw, maar hebben we vanaf de opening te maken gehad met een enorme belangstelling.

EDUCATIE PRIMAIR ONDERWIJS 2024

	LEERLINGEN	AANTAL GROEPEN
Op locatie:		
Vroege Vogelbos	1.011	39
Kemphaan	4.545	168
Beestenbende	899	43
Oostvaarders	1.147	44
Den Uylpark	644	35
Den Uylpark schooltuin	96	5
Upcyclecentrum	589	25
Almeerderstrand	357	14
Locaties derden	2.456	99
Op school:		
Leskisten, materiaalpakketten, gastdocent op project op school**	16.704	502
Rijke Schooldag	730	57
Totaal	29.178	1.031
Programma's op het gebied van voedseleducatie, dan wel op school, of de schooltuin Den Uylpark	11.202	177
Waarvan via Anders organiseren/112 noodhulp	5.427	104
Waarvan met de bus vervoerd	3.001	122

EDUCATIE VOORTGEZET ONDERWIJS – BEROEPSONDERWIJS

BEREIK VO-BO 2024	AANTALLEN
Workshops en gastlessen	1.872
Projectweken	213
Lesprogramma's	800
praktijkopdrachten	436
Totaal	3.321

STAGES NIVEAU	AANTAL STAGIAIRES
VO	1
PRO	3
MBO	11
HBO	19
Totaal	34

BIJLAGE 1

NEVENACTIVITEITEN DIRECTEUR-BESTUURDER EN RAAD VAN TOEZICHT

Liesbeth Bronkhorst

- Bestuurslid (Prins Bernhard) Cultuurfonds Flevoland
- Bestuurslid Playing for Success Almere (uittredend)
- Voorzitter bestuur van de Vereniging Progressief Ermelo (tot 16 juli 2024)
- Bestuurslid Ver. Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling GDO
- Bestuurslid Vereniging Stads- en Kinderboerderijen Nederland (vanaf 1-1-2025) in verband met bestuurlijke fusie met GDO bestuur

Hans Marsé

- Directeur Breedveld & Schröder BV
- Lid van de Raad van Advies van Almere City FC
- Voorzitter SPFA (lokale omroep)
- Ambassadeur Wij Techniek en Techniek Nederland Flevoland

Irene van Hooff

- Voorzitter bestuur Grauwe Kiekendief - Kenniscentrum Akkervogels (GKA)
- Bestuurslid Stichting Bosland

Wolter Tjeenk Willink

- Lid van de Raad van Advies van Almere City FC
- Ambassadeur MKB Schakelteam
- Vice-voorzitter turnvereniging TSA

Cees Okkerse

- Voorzitter Raad van Commissarissen Coöp. Rabobank Almere (vanaf 2013 lid, vanaf 2021 vz)
- Voorzitter Stichting Lelystad Airport Moet Door! (LAMD!) (vanaf 2018)
- Lid RvC Concern voor Werk NV (vanaf 2024)
- DGA van Adstra BV
- Voorzitter Lionsclub Heusden in 2024

Arnica Derkink

- Lid RvT Stichting Stad & Natuur Almere

BIJLAGE 2

INKOMSTEN BEDRIJVEN EN FONDSEN

ORGANISATIE/BEDRIJF/FONDS	SOORT BIJDRAGE
Gemeente Almere	Basissubsidie en projectbijdragen
Gemeente Lelystad	Projectsubsidies
Provincie Flevoland	Projectsubsidies
RVO	Projectsubsidies
Van Wijnen	Partnerpakket
Breedveld en Schroder	Partnerpakket
Traffic Builders	Partnerpakket
Boogaart	Partnerpakket
999 games	Partnerpakket
Lelystad Airport	Partnerpakket
Sprankl reclame	Partnerpakket
AAB Finance	Partnerpakket
Pubmarket	Partnerpakket
Ruitenheer	Partnerpakket
Rabobank Almere	Bijdrage moestuineren
Rabobank Almere	Club Support Actie
GGD Flevoland	Projectbijdrage
Baken Stad	Project Sterk Techniek Onderwijs
Oranjefonds	Bijdrage NL Doet
Ultimum	Korting op IT pakket
AllGo	Bijdrage bakfiets
Stichting Urban Greeners	Gift
Almere Instituut Natuurbescherming	Sponsoring Beweegroute

COLOFON

CONTACT

Stichting Stad & Natuur Almere
Kemphaanstraat 1
1358 AD Almere
T 036 547 50 50
info@stadennatuur.nl
www.stadennatuur.nl

Fotografie:

Jorn van Eck fotografie: voorkant, 2,4, 11, 16, 30, 52, 54

Erwin Budding Photography: 8, 14, 18, 20, 24, 28, 34, 38

Maarten Feenstra Fotografie: 12, 32, 36

Roosmaryne fotografie: 23

Thank: 44, 46

Stad & Natuur: achterkant, 26, 40, 48, 62

Mei 2025

STAD & NATUUR ALMERE
Groen
dichterbij
jou

STAD &
NATUUR
ALMERE

